

BIODIVERZITÁS-FOGADD ÖRÖKBE A TERMÉSZETET!

Az oroslányi Labanc-patak városi piac melletti szakasza

Témaválasztás

Örökbefogadásra városunk egyik patakjának egy szakaszát választottuk. Városunkon három patak folyik keresztül a Kertalja-patak, a Svandabereg-patak és a Labanc-patak. A Labanc-patak a legbővizűbb és az utóbbi években is állandó vízfolyás. Sajnos a két másik patak pár éve a nyári időszakban már kiszárad, sőt a legrövidebb Kertalja-patak már csak csapadékos időszakokban nevezhető vízfolyásnak. Így felértékelődik a most már egyetlen városi állandó vízfolyásnak nevezhető Labanc-patak környéki és a benne található élővilág. Ennek sokszínűségét szeretnénk bemutatni és megőrizni.

A patak természetes kapcsolatai

A Labanc-patak a Vértes hegység északi lábánál ered, majd a Labanc-dűlőnek nevezett kiskertes övezeten és Hamuházi-dűlőn halad keresztül északi irányban. A város szélén egy garázssor mellett folyik el és így éri el a városi piac melletti területet. Nem sokkal később az Állomási-tóba ömlik. Az Állomási-tó jelenleg leeresztett állapotban van, rendezésre vár. A város pályázati pénzből igyekszik megoldani az állandó vízfelület kialakítását. Mederkotrást és parkosítást terveznek az elhanyagolt tavon. A Labanc-patakot kisebb erek táplálják a csapadék vízen kívül, majd a város határában a szintén a Vértes hegységben eredő Pénzes-patak vizével is gyarapszik. Medre nagyrészt természetes, a piac melletti területen már szabályozott mederben folyik. A természetes meder általi öntisztulás jelentősen hozzájárulhat a patak vizének jó vízminőségéhez. A víz áttetsző, a benne talált élőlények is jó vízminőségre, magas oxigénellátottságra utalnak.

A patak mesterséges kapcsolatai

A városi piacot sokan keresik fel a piaci napokon, mellette található egy nagy élelmiszerüzlet is-vagyis a lakosok jelentős része keresi fel a város ezen részét, ezért gondoltunk ennek a területnek az örökbe fogadására.

Az említett élelmiszerüzlet épülete, egy lakótömb és a városi piac területe fogja közre ezt a meder szakaszt. Így nagyon sok ember kapcsolatba kerül a vízfolyással. A patak mellett egy garázsosor is található. Az említett kapcsolatok vannak hatással a patak tisztaságára, az élővilágára és környezetére.

Az örökbefogadott patakmeder

Biodiverzitás

A patakmeder és környezete vizsgálata során a következő fajokat tudtuk meghatározni.

A meder közvetlen környezetének növényzete:

Fáaszárúak:

vízparti puhafák: csigolya fűz, nyárfa, enyves éger, illetve keskenylevelű ezüstfa

Lágyszárúak:

mocsári nőszirm, nád, gyékény, fekete sás, vérehulló fecskefű, réti boglárka

A patak állatvilága:

Makrogerinctelenek:

bolharák, víziskorpió, szitakötő lárva, bogárlárva, vízi ászka, tavi molnárpóloska

Problémák és megoldási javaslatok:

1.A patak melletti területen sok ember fordul meg. Sajnos az oroslányi lakosok nem igényesek környezetükre: eldobálják a szemetet, nem szedik össze kutyájuk után az ürüléket és a patakba dobálják megunt és felesleges használati eszközeiket, ruhadarabjaikat, még a használt gumiabroncsot is.

Megoldási javaslatunk:

Figyelemfelhívó és vicces plakátokkal, szemeteszsákok kihelyezésével próbáljuk jobb belátásra bírni embertársainkat. Oroszlány város önkormányzatát megkeressük avval a problémával, hogy helyezzenek ki több köztéri szemetest erre a forgalmas területre.

2.A patak felső folyásánál garázssor található, ahonnan olajjal szennyezett víz kerülhet be a kocsik mosásakor a vízbe és veszélyezteti a vízfolyás élővilágát.

Megoldási javaslatunk:

Táblákat helyezünk ki, mellyel megpróbáljuk elérni, hogy a természet védelme érdekében inkább a közeli autómosóban tisztítsák le a lakosok járműveiket.

3.A területet évente kétszer kaszálják. Közfoglalkoztatottak végzik ezt a feladatot. Az idei első kaszálás éppen a terület bejárása és fénykép felvételeink készítésének idejére esett. Megdöbbenet tapasztaltuk, hogy még a patakmederbe is behajtott a traktoros fűnyíró és a vízi növényzetet, nádat, gyékényt is levágta nem beszélve a patakmeder kerekek általi károsításáról, az élővilág megbolygatásáról.

Megoldási javaslatunk:

A problémával megkeressük az önkormányzatot. Valószínűleg anyagi okai vannak a közfoglalkoztatottak ilyen célú alkalmazásának, de felhívjuk a figyelmet a problémára és javasoljuk a munkavállalók munkavégzés előtti felkészítését, érzékenyítését a témában.

Összegzés

Minden faj jelez valamit az előfordulásával, ha ott van a faj, akkor az igényeinek megfelelő a környezet, ha nincs akkor nem megfelelő. Minél tisztább a víz annál többféle élőlény található benne. A Labanc-patakban még változatos az élővilág. Az emberek meggyőzésével, rossz szokásaik megváltoztatásával próbáljuk elérni, hogy a patakra, mint értékre tekintsenek. Reméljük így hosszú távon fenntartható a patak élővilágának sokszínűsége.

Tablónkat faliújságon elhelyeztük és az iskola honlapján is közzétettük: hunyadi.oroszlany.hu

Négylevelű lóherék csapata

Szitakötő

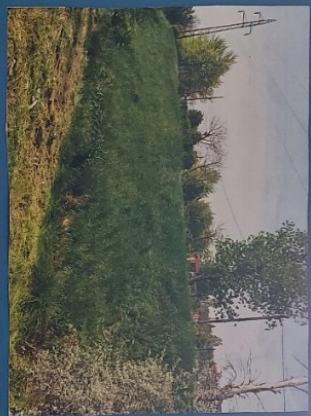
A vízparton jó néhány kifejlett szitakötőt találkozhattunk

A lárva a vízben fejlődik

Tudtad?

A LABANC- PATAK ÁLLATVILÁGA

Bolharák

A patakban a leggyakrabban előforduló állat a bolharák, az elhívelyé a patak azon része, ahol kisebb a sodrás, a növényzetben

A magas példányszáma azt is megmutatja hogy a labanc-patak víz tisztaságát és oxigéntartalmát

Tudtad?

Vízi ászka

Lassú folyású és álló edényekben él, a kisebb méretű vízszenny-erőséget is megőrzi

Tudtad?

Peter a kollégáinkban utolsó

Vízi skorpió

Napjainkban egyedszáma csökken, mi is csak egyet találtunk belőle

A pontohal (em) legrosszabb légszűrő

Tudtad?

Molnár poloska

Köpes a víz felszínén mozog

Tudtad?

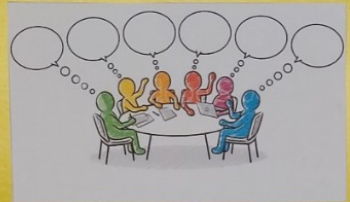
Bogárlárva

Sokféle bogár lárva is a patak vizében fejlődik

**RENDES EMBER
NEM SZEMETEL
A TÖBBIÉKNEK
TILOS!**

A kevesebb személtelés érdekében táblákat,
szemeteseket és zacskókat
helyezünk ki az önkormányzat segítségével

Probléma

Az emberek hanyag viselkedése,
nem vigyáznak környezetükre

Cél

Tiszta és rendezett patak

Megoldás

Ehelyett

Ezt

A közfoglalkoztatott dolgozókat
oktassuk ki a környezetbarát
munkavégzésről

**A patak
védelmében
használd a közeli
autómosót!**

MELLÉKLET

Faj neve

Keskenylevelű ezüstfa

Enyves Éger

Csigolya fűz

Fekete sás

Négylevelű lóherék csapata

Réti Boglárka

Gyékény

Mocsári nőszirm

Nád

Négylevelű lóherék csapata

Tavi molnárpóloska

Víziskorpió

Szitakötő

Bolharák

Vízi ászka

Szitakötő lárva